

۱۴۹۲۴۵۰

درام

بررسی چیستی و تاریخ تحولات آن

نویسنده: ا.ف. کلاری

مترجمان: دکتر محمود دهقان (اعمال علمی دانشگاه مازندران)

محمد کاظم شجاعی

Clarke, R. F	: کلارک، آر. اف.	سرشناسه
: درام: بررسی چیستی و تاریخ تحولات آن / نویسنده آر. اف. کلارک؛		عنوان و پدیدآور
: مترجمان محمود دهقان، محمد کاظم شجاعی.		
: تهران: سبزان، ۱۳۹۵		مشخصات نشر
: ۱۰۴ ص.		مشخصات ظاهری
: 978-600-117-177-2		شابک
: فیبا		وضعیت فهرست نویسی
: رشد و ماهیت درام.		عنوان دیگر
: نمایشنامه — تاریخ و نقد		موضوع
: عنوان اصلی: The growth and nature of drama, 1965.		پادداشت
: کتاب حاضر نخستین بار تحت عنوان "رشد و ماهیت درام" با ترجمه		داشت
محسن طارمی توسط انتشارات آهو در سال ۱۳۷۰ منتشر شده است.		
: شجاعی، محمد کاظم، ۱۳۶۲ — مترجم		شناسه افزوده
: دهقان، محمود، ۱۳۶۱ — مترجم		شناسه افزوده
: ۱۳۹۵ هـ / ۷۶۷ / ۱۷۰۷ PN		ر. بندی، کمره
: ۸۰۹/۲		رده بند دیویی
: ۴۱۸۷۴۵۵		شماره ی - شناسایی ملی

انتشارات سبزان

میدان فردوسی - خیابان فرصت - ساختمان ۵۴ تلف: ۸۸۳۱۹۵۵۸-۸۸۸۴۷۰۴۴

درام

بررسی چیستی و تاریخ تحولات آن

• نویسنده: آر. اف. کلارک

• مترجمان: محمود دهقان - محمد کاظم شجاعی

• ناشر: سبزان

• خدمات نشر: واحد فنی سبزان

۸۸۳۴۸۹۹۱-۸۸۳۱۹۵۵۷

• نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۶

• تیراژ: ۲۰۰ نسخه

• قیمت: ۹۰۰۰ تومان

• چاپ و صحافی: معراج

فروش اینترنتی و online از طریق سایت ای کتاب www.iiketab.com

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۷-۱۷۷-۲-۹۷۸-۶۰۰-۱۱۷-۱۷۷-۲ ISBN 978-600-117-177-2

فهرست مطالب

۷	مقدمه مترجم
۱۱	پیشگفتار
۱۳	۱. درام چیست؟
۱۹	۲. چگونه آغاز شد؟
۲۳	۳. دستاورد کلاسیک
۲۳	یونان باستان
۲۵	۴. احیای عمومی
۲۵	قرون وسطی
۴۷	۵. پیروزی ملی
۴۷	انگلستان در عصر ملکه الیزابت
۵۷	ع توسعه و تجربه
۵۷	دوران مدرن
۶۸	تاثیر سیاهان آمریکا
۶۹	ایرلند
۷۱	۷. سنت‌های گوناگون
۷۱	آسیا
۷۳	درام چین
۷۵	درام ژاپن

- ۸ روابط نزدیک..... ۷۷
۹. انواع گوناگون..... ۸۱
۱۰. چرا درام وجود دارد؟..... ۸۷
- پیوست: تصاویر..... ۹۳
- نمایه..... ۱۰۳

www.ketab.ir

مقدمه مترجمان

تجربه‌ی مطالعه‌ی کتابی که پیش رو دارید، به عنوان دانشجویان رشته‌ی زبان و ادبیات انگلیسی، تصویری روشن از موضوعاتی را پیش‌رویمان گذاشت که قرار بود در سال‌های بعد با آنها روبه‌رو شویم. یافتن کتابی که در عین سادگی، اطلاعات ارزشمندی را از چستی و تاریخ تحول دِرام در اختیار خواننده قرار دهد، کار ساده‌ای نبوده و نیست. همین دلیل ما را به یک‌باره جمعی این اثر و قرار دادن آن در اختیار کسانی انداخت که به دنبال کسب اطلاعات در مورد این رشته‌ی هنری مهم در تاریخ بشر هستند.

درام را می‌توان از معدود هنرهایی دانست که تاریخ آن، همپای تاریخ بشر است. همانگونه که در این کتاب خواهیم خواند، برای یافتن ریشه‌های اصلی شکل‌گیری درام، باید به دورترین نقاط تاریخ سفر کرد. انسان‌ها از آغاز خلقت به تقلید علاقه‌مند بودند و همین تقلید، جوهر درام است.

کتابی که پیش رو دارید با طرح پرسشی آغاز می‌شود: درام چیست؟ و در پی یافتن پاسخ این پرسش روند شکل‌گیری و توسعه‌ی درام را در جوامع گوناگون بشری دنبال می‌کند. از یونان باستان که برخی از آثار به جا مانده از آن هنوز جزو بهترین و فاخرترین آثار دراماتیک موجود هستند، تا قرون وسطی، بریتانیای عصر

ملکه الیزابت و در نهایت دوران مدرن. در این جستجو ضمن مطالعه‌ی انواع گوناگون درام، با نمونه‌هایی از آثار برجسته و جریان‌ساز و تعدادی از موثرترین درام‌نویسان فرهنگ‌های گوناگون آشنا می‌شویم. تعامل درام و مذهب و نیز رابطه‌ی بین شکوفایی یک تمدن و درام آن از موضوعات دیگری هستند که در طول کتاب مورد بررسی قرار گرفته‌اند. نویسنده معتقد است که رابطه‌ی مستیمی بین شکوفایی یک تمدن و پیشرفت درام در آن وجود دارد. در واقع او درام را آینه‌ای برای شناختن فرهنگ یک کشور و ملت می‌داند. همانگونه که درام رخسار یوان، شانه‌ی عظمت فرهنگ و تمدن این ملت بود، سقوط و از ارزش افتادن درام در عصر کرامول نشانه‌ی اوضاع فرهنگ و تمدن بریتانیا بود. ما همچنین شاهد ناشی هستیم که درام در شکل‌گیری هویت ملی اقوام گوناگون ایفا کرده است. مانند درام ایرلند و درام سیاهان آمریکا. در ادامه نویسنده پس از بررسی دیگر آینه‌های گوناگون درام در جهان غرب، سنت‌های دراماتیک سایر نقاط جهان از جمله آسیا را هم بررسی می‌کند و تفاوت‌ها و شباهت‌های موجود بین سنت‌های دراماتیک فرهنگ‌های مختلف را برجسته می‌سازد.

در نهایت، با بررسی وضعیت درام در عصر مدرن، ایده‌ی درام با توجه به تحولات فناوری مدرن مانند خلق تلویزیون، سینما و... هم بررسی قرار می‌گیرد. در فصل نخست به چستی و تعریف درام پرداخته شد. است مبانی نظری بحث‌های سایر فصول مورد بررسی قرار می‌گیرند. در فصل دوم با آغاز شکل‌گیری درام، آنگونه که ما امروز آن را می‌شناسیم، روبه‌رو خواهیم شد. فصل سوم به درام یونان باستان و آثار بزرگ و ماندگار درام‌نویسان آن دوران و چگونگی برگزاری نخستین جشنواره‌های درام می‌پردازد. در فصل چهارم با فرایند بازآفرینی درام بعد از دوران تاریک قرون وسطی و رابطه‌ی بین درام و کلیسا به عنوان متولی نهاد مذهب در جامعه‌ی غرب آشنا می‌شویم. فصل پنجم به فرایند تکامل درام انگلستان در عصر ملکه الیزابت، که هنوز هم به عنوان

یکی از درخشان‌ترین دوران تاریخ درام به شمار می‌آید، می‌پردازد و تعدادی از درام‌نویسان بزرگ و آثار ماندگار آنها را معرفی می‌کند. فصل ششم در رابطه با دوران مدرن و وضعیت درام در جامعه‌ی مدرنی است که، پس از تجربه‌ی جنگ‌های جهانی، در حال بازآفرینی ارزش‌های کهن و دستیابی به دستاوردهای نوینی می‌باشد.

خلاصه هفتم به سنت‌های مشابه و گاه متفاوت دراماتیک در نقاط گوناگون جهان می‌پردازد. فصول هشتم و نهم به رابطه‌ی درام با سایر گونه‌های هنری می‌پردازند و انواع گوناگون آفرینش هنری و رابطه‌ی آنها را با درام بررسی می‌کنند. در نهایت، فصل دهم با جمع‌بندی مباحث طرح شده در فصول پیش تلاش می‌کند پاسخی را برای پرسشی که در آغاز کتاب مطرح شد در اختیار خوانندگان قرار دهد.

اگرچه از زمان نگاشته شدن کتابی که پیش رو دارید چند دهه می‌گذرد، ولی همه می‌دانیم که تاریخ هیچ‌گاه کهنه نمی‌شود. مطالعه‌ی این کتاب را به همه‌ی علاقه‌مندانی که به تازگی راه خود را برای آشنایی با درام آغاز کرده‌اند و نیز کسانی که می‌خواهند با بیانی ساده از تاریخ درام مطلع شوند، پیشنهاد می‌کنیم. در انتها از سرکار خانم حامده دریایی و آقایان بهمن برومند و محمد فقیهی که در راه ترجمه‌ی این اثر ما را یاری کردند صمیمانه تشکر می‌کنیم.

محمود دهقان - محمد کاظم عباسی

بهمن ماه ۱۳۹۴

پیشگفتار

مخاطبان این کتاب افرادی هستند که می‌خواهند مطالعات خود را در مورد
درام آغاز کرده، به دنبال اطلاعات بیشتری در مورد معنا و هدف آن هستند و یا
می‌خواهند روند تحول درام را در کشورهای مختلف دنبال کنند.

این کتاب حاوی اطلاعاتی در مورد پژوهشی نوشتن، تولید یا بازی در یک
نمایشنامه نیست. همچنین مدعی ارائه‌ی تریخ کامل از هنر دراماتیک نمی‌باشد.
بلکه، به دنبال یافتن دوره‌های مهم تاریخ درام است که نظر، به نیازهای ملل
جدیدی نزدیک است که در حال ایجاد سنت‌های دراماتیک خود هستند.

بنابراین، در این کتاب بخش بزرگی از تاریخ درام کنار گذاشته شده و توجه
زیادی به درام بریتانیا مبذول داشته‌ایم؛ به این خاطر که درام بریتانیا اثر زیادی
بر کشورهای انگلیسی‌زبان داشته است و بیشتر نمایشنامه‌هایی که در حال حاضر
چاپ و اجرا می‌شوند، ریشه‌ای انگلیسی داشته‌اند.

این بدان معنا نیست که همه‌ی درام‌نویسان باید از درام بریتانیا یا هر نمونه‌ی
دیگری نسخه‌برداری کنند. بلکه برعکس، درام کامل، درامی است که بتواند به
خوبی ایده‌ها و احساسات آفریقایی، هندی و مالایی را بیان کند. خلق چنین
درامی شاید سال‌ها به طول انجامد؛ اما این کار باید از درون درام آغاز و از خارج
آن تقویت شود.

امیدواریم اثر حاضر بتواند به کسانی که در تلاش برای ایجاد درام ملی هستند، در درک اهمیت نقش درام در یک جامعه‌ی متمدن کمک کند و با مطلع ساختن آنها از تلاش‌ها و دستاوردهایی که سایر کشورها در راه ایجاد درام ملی‌شان داشته‌اند، انگیزه‌شان را در راهی که پیش رو دارند، افزایش دهد.

www.ketab.ir